

XIV

117571

1. Mars 1945

Den 21. oktober ifjor trengte vepnede banditter inn til en gårdbruker i Snarum, slaktet grisen hans og tok den med seg rett for øynene på gårdbrukeren. Dermed gikk juleflesket hans.

I ~~midten av november~~ ^{for høst} brøt 5 maskerte og vepnede menn inn til en bakermester i Skottfoss, tok med seg endel rasjoneringskort og en 30-40 kg. kjøtt og flek.

Noen ~~dager~~ senere ble bestyreren på Skottfoss Samvirkelag overfalt og tvunget til å utlevere sin kontantbeholdning samt en kvote tobakk og margarin. På vegen heim oppsøkte de samme banditter en gårdbruker og bortførte grisen hans.

Ved avsløringen av en kommunistisk organisasjon på Lørenskog ifjor høst ble det funnet et lager på 1 1/2 tonn mel og 100 kg. margarin. Fra en forsyningsnemnd i Sør-Norge ble det stjålet over 200 000 hvetemelmerker, ca. 25 000 sukkermerker, 11 000 kaffemerker og henved 20 000 fettmerker. Fra en annen forsyningsnemnd ble det røvet 2 000 hele rasjoneringshefter, fra et bakeri i Holmestrand 3 000 merker for hvetemel og fra et av statens mellagere 22 sekker mel.

Dette er bare et lite utdrag av en offisiell rapport fra Politidepartementet over overfall og ran som er foretatt av såkallte "patrioter". Og samtidig foregår det mange andre ting som i kanskje enno større utstrekning er egnet til å skade norske interesser, forstyrre forsyningene og transportene, ikke minst for den norske sivilbefolkning. "Hvor blir det av vedforsyningene?" sier folk rundt om i byene våre no om dagen. "Det er lite å fyre med og ved skylde det da være nok av."

De fleste som tenker slik har sikkert i sin nærmeste bekjentskapskrets en kjenning som pengene sitter løst hos og som av og til yter sitt bidrag til "patriotenes" frihetskamp gjennom en større eller mindre pengesum som man utbetaler på en mer eller mindre anonym henvendelse. Hva pengene går til? Jo, de går til den norske frihetskampen, til "patrioter" for hvem det framste våpen i frihetskampen er sabotasje, og for nettopp disse pengene

56 57

som nettopp den mann utbetalte som kanskje klaget høyest
 over mangelen på brennsel, ble kanskje nettopp den knott-
 fabrikk sprengt i luften som forsynte nettopp de bilene
 og transportmidlene med brennstoff som skulde kjøre nettopp
 den veden som den før omtalte pengematador skulde ha i sit
 hus. Og på samme tid undrer folk seg over hvor det blir
 av fisken. „Det har da vært så rikt fiske i vinter. Det
 skulde da bli rikelig til alle húsständer i Norge. Men det
 er vel de fordømte tyskerne som tar alt sammen. Det var
 forøvrig fint at det lyktes å sprengte jernbanen der og
 der slik at transportene ble hindret i noen dager.“
 Men tenk no en gang til : Er det ikke mulig at nettopp
 den sprengingen som norske "patrioter" der utførte og som
 forblinnede besteborgere frydet seg over, la hindringer i
 vegen for nettopp den transporten av fisk som nettopp de
 menneskene skulde ~~ha~~ hatt som klaget høyest over forsy-
 ningene? Og når så "patriotene" heime får assistanse fra
 sine venner i England og Amerika og det lykkes å senke
 norske kysttruteskip og hindre samferdselen mellom de for-
 skjellige landsdeler, er det ikke så at mange mennesker
 enno gleder seg over slike ting til tross for at de vel
 må være oppmerksom på at det rammer dem selv direkte.
 Nettopp det norske folks forsyninger er avhengig av at det
 norske kommunikasjonsvesen holdes gående, ja, kommunika-
 sjonsvesenet er av større betydning i vårt vidstrakte land
 enn kanskje i noe annet europeisk land.

Men hvorfor skjer da disse tingene som for ethvert
 tenkende menneske synes vanvittige ? Er det noe "patrio-
 tene" selv har funnet på eller handler de etter oppdrag fra
 andre ? Ja, det er med denne virksomheten som med all-
 annen illegal virksomhet. Det sitter enkelte trådtrekkere
 og dirigerer det hele, trådtrekkere som selv ikke løper
 noen særlig risiko, men som betjener seg av agenter som
 de betaler rundelig med fremmede penger eller med penger
 som de har røvet fra norske banker, norske bedrifter eller
 truet til seg fra terroriserte landsmenn. Og de handler
 etter paroler, disse såkalte "patriotene". I løpet av de
 årene som Norge har vært innblandet i krigen, er det fra
 motstandsgruppene ledelser i Moskva, London og her heime
 utgått en rekke paroler som - hvis de var blitt fulgt ^{100%}
 forlengst vilde ha berøvet det norske folk dets eksistens-
 grunnlag. Da de ansvarlige myndigheter i Norge satte i gang
 en aksjon for å skaffe arbeidskraft til jord- og skogbruk

for nettopp på denne måte å sikre befolkningen brensel og dets ernæringsmessige grunnlag, så ble disse bestrebelser forsøkt sabotert under påskudd av at det var andre oppgaver som de nordmenn som på denne måten ble utskrevet, skulde benyttes til. Et tiltak som Norges Arbeidstjeneste har man også med alle midler søkt å sabotere selv om man måtte være vel vitende om at arbeidstjenestens innsats i aller høyeste grad kom det norske landbruk og det norske transportvesen tilgode.

Det er oppfordret til sabotasje ved jernbanene for å vanskeliggjøre forbindelsen mellom de forskjellige landsdeler. Det er sendt ut paroler fra den såkallte "heimefronts" ledelse om å ødelegge mest mulig av de bedrifter og anlegg som skaffer brennstoff til vårt kommunikasjonsvesen. Alt sammen skjer under påskudd av at det er tyske interesser man på denne måte skal komme tillivs. Men gjør man egentlig det? Vel er det så at Tyskland i løpet av okkupasjons-tiden har sikret oss det vi trengte av de mest nødvendige matvarer på områder hvor vår egen produksjon ikke strakk til, og at Tyskland i så måte har hatt interesse av å sørge for at det norske folk skulde ha rasjoner som var ernæringsmessig forsvarlige, men på den annen side må det jo være klart hvis man ser saken fra et tysk synspunkt - at først og fremst er det om å gjøre å sikre den tyske forsvarsmakts opphold her i landet. Vi må derfor kunde gå ut fra, og det er vel heller ikke mer enn naturlig, at okkupasjonsmakten - som i dette tilfelle faktisk også har både midler og makt til det - først og fremst sikrer seg selv i et knipetak, og at anslag overfor norske bedrifter derfor ikke i første rekke går ut over dem, men merkes i økede vanskeligheter for den norske befolkning selv.

Dette er forøvrig forhold som ikke er særegne for Norge og i denne krigen spesielle for den tyske vernemakt. I de land som er "befriidd", som det heter, ser vi at de allierte besetelsesstyrker så langt fra å kunne oppfylle sine løfter om å bringe de "befridde" folk noen materiell støtte, først og fremst sørger for sin egen besetelsesstyrke og praktisk talt overlater til de respektive folk å klare seg selv. Betegnende er det derfor at illegale aviser på det heimlige motstandsmarked har ^{måttet} berette om hungersnød og hungerskatastrofer i "befrielsens" spor. I avisen "Fritt land" for 20. oktober 1940 sies det således:

"I Grekenland ligger sulten på lur. I Belgia hersker en håpløs matsituasjon. I disse land står man overfor nesten uløselige problemer. Industrien mangler råvarer, kommunikasjons- og distribusjonsapparatet

"ligger fullstendig nede. I Belgia venter 90 000 arbeidere på muligheter til å oppta arbeidet. De mangler i første rekke mat. Grekenland behøver mengder av tonnasje og store skipslaster for å hindre at tusener av grekere dør sultedøden,"

Og avisen forteller videre fra Frankrike hvordan kommunikasjonsnettverket er ødelagt og hvor samferdselsmidlene mangler brennstoff. Når så befolkningen i Frankrike retter anklager mot sine "befriere" og forteller dem at de sultet og fryser og lider av arbeidsløshet, så svarer de alliertes regjeringer flott at dette er ikke deres feil. Frankmennene har selv satt seg i denne situasjon. Det er de franske "patrioter" som har ødelagt kommunikasjons- og forsyningsvesenet og det har franskmennene seg selv å takke for. Stort tydeligere kan ikke "patriotenes" virksomhet karakteriseres, men det må være nedslående for dem å få en slik karakteristikk fra det hold som de ikke bare har samarbeidet med, men hvis paroler de i stor utstrækning har fulgt.

La gå at de respektive "patrioter" har begått sine handlinger i tillit til de alliertes løfter om forsyninger etter "befrielsen". Da har de imidlertid i samtlige "befridd" områder opplevet en skuffelse, og at våre heimlige patrioter skulde bli noen annen skjebne forundt, er neppe sannsynlig. Det er ^{trøst} ~~seg~~ hevdet fra britisk og norsk "heimfronts" hold at så ikke vil bli tilfelle.

I den illegale avisen "Siste runde" for 1. februar 1945 heter det således i en artikkel om freden og forsyningene:

"Vi vil trenge alt og dette må vi få utenfra. Spørsmålet er i hvor stor utstrekning dette er mulig."

Avisen nevner at alle de krigførende land har innstilt sine produksjonsapparater på å tilfredsstille krigens behov, og at all produksjon for sivile formål er skåret ned til et absolutt minimum.

"Først når krigen mot Japan er vunnet", sier avisen, "vil produksjonsapparatene kunne omlegges til sivil produksjon. Det vil ta tid. Hele verden vil måtte vente på klær, sko og andre forbruksvarer."

Med hensyn til distribusjonen av varene bekrefter avisen at "avtalen mellom de forente nasjoner om skipsfarten forutsetter en ordning som vil bestå i 6 måneder etter at krigen mot Japan er slutt. De brennte nasjoners samlede tonnasje vil bli disponert av et øverste skipsfartsråd."

Og avisen fortsetter:

"Det er ikke mulig å si hvor store kvanta av de forskjellige varer Norge vil kunne gjøre regning med. Noen øyeblikkelig lettelse i vår forsynings situasjon kan vi imidlertid ikke regne med. Det tør snarere være et spørsmål om vi kan beholde de nåværende resjoner."

Det later imidlertid til at situasjonenes fulle alvor er i ferd med å gå opp for den samme "heimefronts" ledelse. Til vår store forbauselse fant vi således en parole fra "heimefrontens" ledelse til de norske fiskere forleden hvor det står ordrett:

Dette forbauser oss så meget mer som det ikke er lang tid siden det kom en siste advarsel til de norske fiskere fra England med hensyn til kystfisket hvor det ble sagt "at all ferdsel på havet langs hele Norges kyst uten varsel vilde bli angrepet". Om den var sivil eller militær spilte ingen rolle. Den øverste militære ledelse i London rettferdiggjorde dette ved å påstå at tyske interesser på en eller annen måte ble rammet gjennom dette. I sin nevnte parole fastslår imidlertid den såkaltte "heimefront" følgende som vi her ^{andre} ~~heime~~ den hele tid har vært klar over:

Det later til å være grunn til nok en gang å påpeke den manglende kontakt mellom motstandsgruppene her heime og den Nygaardsvoldske exil-komitè i London. "Heimefrontens" folk som har levet her heime under hele okkupasjonstiden og har holdt en viss kontakt med de norske forhold, ser ut til å ha blitt klar over hvor alvorlig forsyningssituasjonen er og hvor vanvittig de fortsatte sabotasjehandlingene på denne bakgrunn fortøner seg.

Hvorom alt ting er: I den fase av krigen som vi befinner oss i, kan man ikke forlange at Tyskland, som i øyeblikket kjemper en hard kamp for sin egen eksistens, skulde kunde tiltenke et land, som det bitterlig har måttet føre krig mot og som det no har besatt, forsyninger i en utstrekning

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014
På den annen side er det tydelig fastslått både fra engelsk side og fra motstandsgruppene her heime at vi etter en eventuell "befrielse" ikke kan vente noen bedring i forsynings-situasjonen, men tvertimot heller må være forberedt på ytterligere innskrenkninger. Tilbake blir da en eneste ting: Vi må stole på oss selv, på vår egen evne til å holde arbeids- og næringslivet i gang, sikre de livsviktige bedrifter og trygge vårt kommunikasjonsvesen. Alt annet vil under disse omstendigheter være en forbrytelse mot det norske folk og egnet til å føre det ut i en bunnløs tragedie. Det er ~~en~~ grunn til å tro, og det er tegn som tyder på, at folket i stigende grad tar avstand fra de sabotasje-handlinger som foretas. De meldinger som strømmer inn fra alle kanter av landet tyder på en voksende reaksjon mot galskapen. Men enno gis det oppfordring ~~for~~ sabotasje. Det er imidlertid verd å legge merke til at disse paroler no utelukkende kommer fra rent kommunistisk hold. Avisen "Fri fagbevegelse" snakker om "fortsatt sabotasje mot alle grener av næringslivet og administrasjonen". Avisen "Siste nytt" oppfordrer forretningsfolk til å gjemme tilside mest mulig av sitt lager, og bøndene til å gjemme vekk alle forsyninger o.s.v. Mest graverende er den nye illegale kringkastingssender som betegnende nok dukket opp umiddelbart etter at russerne var marsjert inn på norsk jord i Finnmark. I et opprop som denne sender brakte den 12. februar heter det nemlig:

"Patrioter: Vi må gjøre alt som står i vår makt for å desorganisere banetransporten i vårt land. La oss frata nazibandittene deres viktigste ~~transport~~ ^{midler}. Organiser tog- og bruavsporinger".

Her står vi atter overfor et utslag av den kommunistiske forvirrings-taktikk. Som ~~jeg~~ tidligere mange ganger ~~har~~ framhevet går den ut på for enhver pris å skape kaos og oppløsning innenfor de områder som man ønsker å beherske. Det er no bare et spørsmål om det norske folk lenger vil la seg blende av den kommunistiske taktikk og la seg føre bak lyset av landets virkelige fiender.

I et konversasjonsleksikon vil man finne at patriot betyr fedrelandsvenn. Det norske folk må no bli klar over at kommunistene også i dette tilfelle har benyttet et dekknavn for sin virkelige virksomhet, og i en samlet norsk front ^{med vi} marsjere opp mot disse falske patrioter, En folke-reisning mot sabotørene, terroristene, heimefrontlederne og deres lakeier.

Vi ønsker ikke å lide Belgias, Frankrikes eller Hellas' skjebne. Vi vil ikke at Norge skal utleveres til kaos, arbeidsledighet, hungersnød og bolsjevisme. La oss vise at vi enno er så mange virkelig sanne patrioter her i landet at vi kan stanse vårt folks marsj ned i avgrunnen og bringe det inn på trygg grunn igjen.